

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Forum Competens Quæstionibus ex Universo Jure
selectis, atque ad praxin utilissimis illustratum, Seu
Tractatus Canonico-Civilis**

Friderich, Melchior

Ingolstadium, 1709

§. VIII. Quomodo cesset Jurisdictio Delegata?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61662](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61662)

C. cum plures §. de Offic. & potest. Judic. Deleg. & L. un. ff. de Offic. Consul. Quòd si ex pluribus in solidum delegatis unus negotium inchoavit, censetur jurisdictio perpetuata etiam quoad reliquos, ita ut si Delegans moriatur, itémque Delegatus, qui causam præoccupavit, reliqui Delegati eandem finire possint: quia ab initio Judices dati sunt cum quadam communione, ut non solum conjunctim procedere possint, sed etiam seorsim, & ita quidem, ut si is, qui præoccupavit, impeditus sit, vel longè abeat, aut moriatur, alter in ejus locum succedat, & causam perficiat.

530. Dubium híc movet Lopus *ad cit. c. 8. n. 3.* an si Delegati in solidum simul cognoscere inceperint causam, unus eorum sine reliquis expedire eam possit. Respondendum cum eodem est, non posse unum eorum, nisi reliqui tacitè saltem consentiant, vel impediti sint: quia sicut uno inchoante & præoccupante procedere reliqui nequeunt, ita pariter si omnes inchoarunt, & velut præoccuparunt causam, unus sine alijs procedere non poterit.

§. VIII.

Quomodo cesset Jurisdictio Delegata.

S U M M A R I U M.

531. *Jurisdictio mandata cessat vel omnino, vel solum ad tempus. Et vel ex parte Delegantis, vel ex parte Delegati.*
532. *Cessat revocatione Delegantis.*
533. *Delegatus non potest subdelegationem revocare, cceptá iam causá per subdelegatum.*
534. *Si subdelegata est causa, non ad subdelegantem, sed ad primum Delegantem appellandum est.*
535. *Revocatio publicè ignorata, aut non intimata Delegato vel Subdelegato, non impedit valorem processus.*
536. *Jurisdictio Delegati finitur morte Delegantis, re adhuc integrá.*

537. Non item, si ante mortem Delegantis coepta jam sit à Dele-
gato causa.
538. 539. Coepta esse dicitur per solam citationem.
540. Tametsi hæc solum emanarit à Judice, nec intimata fuerit parti.
541. Dummodo validè facta sit.
542. Per solam subdelegationem non perpetuatur jurisdictio Delegati.
543. Nec per hoc, quòd Delegatus acceptavit rescriptum delega-
tionis.
544. Re adhuc integrâ per mortem Delegantis expirat jurisdictio
etiam ad universitatem causarum delegata.
545. Jurisdictio delegata non expirat morte Delegantis, quamdiu
hec publicè ignoratur.
546. Subdelegatâ totâ causâ non extinguitur jurisdictio Subdele-
gati per mortem Subdelegantis, quando vivit Delegans; se-
cus, si pars tantum delegata fuit.
547. Si coepta jam fuit causa à Subdelegato, non expirat ejus ju-
risdictio per mortem Subdelegantis, tametsi hic eam non coe-
perit.
548. Idem dicendum est, si coepta causa fuit à Delegato ante mor-
tem Delegantis, tametsi coepta non fuerit à Subdelegato.
549. Morte Delegantis, re integrâ, delegata jurisdictio ipso jure
extinguitur, ita ut opus non sit exceptione.
550. Non tamen extinguitur, si sit accessoria gratiæ jam factæ.
551. Nec quando facta est nomine Dignitatis.
552. Finita est jurisdictio Delegati, si functus est suo officio.
553. Non item jurisdictio Judicis Ordinarij.
554. Ratio discriminis assignatur.
555. Cessat jurisdictio Delegati lapsò termino per Delegantem præ-
scripto.
556. Aut si amisit dignitatem, cujus intuitu facta est delegatio.
557. Idem dicendum est de jurisdictione Subdelegati, si hic negotium
ante dignitatem à Delegato amissam non inchoavit.
558. Si delegatio facta est intuitu personæ, expirat re integrâ juris-
dictio

dictio Subdelegati, si Subdelegans deponitur dignitate: secus, si renuntiat, aut ad aliam transfertur.

559. *Suspenditur jurisdictio Delegati per impedimentum temporale superveniens Deleganti.*

560. *Nisi ante impedimentum causam inchoarit Delegatus.*

531. Jurisdictio Delegata vel omnino cessare potest: quâ ratione propriè dicitur expirare. Vel cessare potest solùm ad tempus, quamdiu v. g. durat impedimentum aliquod aut jurisdictio- nis exercendæ inhabilitas: quod si fit, dicitur Jurisdictio suspendi. Præterea cessare potest vel ex parte Delegantis vel ex parte De- legati aut Subdelegati. De singulis hisce modis Jurisdictionis aut interrumpendæ aut finiendæ ordine agemus.

532. Finitur in primis & expirat Delegata Jurisdictionis, si eam revocet Delegans: nam, ut ait J. C. L. 58. ff. de Judic. *Judicium solvitur vetante eo, qui judicare iusserat: vel etiam eo, qui majus imperium in eadem jurisdictione habet.* Revocare autem delegationem potest Ordinarius, imò & alteri subdelegare, re- etiam non amplius integrâ; saltem validè, imò & licitè, si justa re- vocandi causa subsit, ut quia sublato impedimento, quo prius te- nebatur, ipsemet causam cognoscere vult, vel quia fides & inte- gritas Delegati merito ipsi fit suspecta, vel quia postea ipsi inno- tuit, Delegatum non esse causæ tractandæ satis peritum, aut pa- rùm industrium &c. Et quidem revocare arbitrato suo potest, etiam si eam mandarit ad universitatem causarum, & sive Con- tentiosam sive Voluntariam delegarit, sive pro foro interno sive pro externo, ut cum communi DD. tradunt Suar. *Tom. 4. in 3. P. disp. 26. sect. 3. n. 3.* & Sanchez. *L. 8. de Matrim. disp. 33. n. 6.* Ratio- nem dat Baldus in *L. qui se patris 3. C. Unde liberi*: quia utitur jure suo & re quasi propria. Dummodò Delegatum indemnem servet, ne ipsi suum officium damno sit. Neque hic discrimen est inter De- legatum aliòsque Mandatarios. Nam licet §. *Rectè Instit. de Mandato* re integrâ revocari mandatum posse dicatur, & sic à sensu contrario dicendum videatur, non posse revocari re non am- plius

plius integrâ, hoc tamen DD. solùm admittunt, quando nulla iusta revocandi causa subesset; vel quando contradiceret is, cum quo negotium coeptum geritur; aut quando ex revocatione damnum aliquod illi tertio vel mandatario aut in re aut in fama emergeret. Subdit tamen *l.c.* Suarez, Superiorem Delegantis non posse absque causa delegationem revocare: eò quòd injuriam irrogaret ipsi deleganti, eum privando absque causa jure delegandi, quod ex sua Jurisdictione Ordinaria habet. Et adeò, ait, manifestè injusta revocatio esse posset, ut videretur nulla. Sicut si Superior vellet injustè & absque ulla causa subditum privare munere suo, nihil validè efficeret. Quam doctrinam non vacat hìc examinare.

533. Si Delegatus Principis totam causam subdelegavit, eamque agere Subdelegatus jam coepit, non potest commissio- nem factam revocare, aut alteri committere, aut se amplius immiscere. Imò moriente Subdelegato, aut quovis alio modo jurisdictionem subdelegatam post causam jam coeptam amittente, non redit jurisdictio ad Subdelegantem. *C. Venerabili 37. de Offic. & potest. Judic. Deleg.* & ibi Glossa communiter recepta *V. Vices suas.* Quia per exercitium & inchoationem à Subdelegato factam jurisdictio Subdelegantis penitus expirat, eò quòd tunc censetur jam esse functus suo officio. Si autem res adhuc est integra, seu Subdelegatus nondum uti coepit jurisdictione, poterit etiam Subdelegans potestatem revocare, ut monet Glossa *ibid. V. Non potuit*, & traditur *C. quamvis 6. eod. in 6.* Id enim commune est omni commissioni & mandato, ut dum res integra est, potestas commissã ad mandantem magis spectare videatur, quàm ad mandatarium, ideòque illius arbitrato revocari possit.

534. Ex modò dictis consequens est, quòd traditur *C. super questionum 27. eod.* quòd si Delegatus Principis totam causam subdelegavit & pars à Subdelegato appellet, non ad Subdelegantem, sed ad Principem Delegantem appellandum sit: quia, ut dictum est, Subdelegantis jurisdictio expiravit. Si verò solùm partem

H h h

causæ

causæ subdelegavit, vel cum aliqua restrictione, ratione cuius possit jurisdictionem in aliquo eventu reassumere, appellandum erit ad Subdelegantem.

535. Sed si Ordinarius revocet delegationem, si Delegatus subdelegationem, revocatio vim non habebit, nec valorem processûs impedit, nisi illi, cuius potestas revocatur, intimata fuerit ab ipso revocante vel ejus nomine per missum nuntium, procuratorem, vel literas, ut post Bartol. in *L. Barbarius ff. de Offic. Prætor. sect. 2. n. 18.* Bald. *ibid. sect. 2. n. 28.* ac communem aliorum docent Rebuff. in *Praxi Benef. tit. de Forma Vicariatus n. 212.* Menoch. *de Arbitrar. Judic. L. 2. casu 185. à n. 40.* & Sanchez *L. 3. de Matrim. disp. 30. n. 11. arg. L. Si fortè 17. ff. de Offic. Præsid. junct. Gloss. V. Cognoverit.* Eademque est ratio de casu, quo potestas Delegati est revocata, sed revocatio publicè ignoratur, de quo mox plura *n. 545.*

536. Secundò. Finitur jurisdictio Delegati morte Delegantis, re adhuc integrâ seu nondum cœpto ante ejus mortem negotio. *L. Et quia 6. ff. de Jurisdic. C. Gratium 20. de Offic. & potest. Judic. Deleg. & C. Licet undique 30. eod.* Aliter discurrendum est de jurisdictione Judicis Ordinarij non vicaria: hæc enim per mortem conferentis non finitur, tametsi Ordinarius ea uti nondum cœperit. *cit. L. Et quia 6. ff. de Jurisdic. & C. 2. de Offic. Legati in 6.* Rationem dat Panorm. in *C. Relatum de Offic. & potest. Judic. Deleg. n. 4.* quia Jurisdictio Ordinaria à Lege vel Principe concessa, cum primùm acceptata est, tanquam gratia, vel potius tanquam jus quoddam, inhæret personæ, conferens ipsi statum ac dignitatem Judicis ac Superioris. Gratia autem, Jus, seu Beneficium alicui à Principe concessum, morte concedentis non expirat. *C. si super 9. eod. in 6.* ergo neque Jurisdictio Ordinaria. Quin firmior de se est ista Jurisdictio, quam alia gratiæ Principis. Hæ enim ordinariè expirant cum Principe, si concessæ sint ad beneplacitum concedentis. *C. si gratiosè 5. de Rescript. in 6.* at Jurisdictio Ordinaria etiam tali formâ concessa, propter

propter favorem & utilitatem publicam non extinguitur cum concedente, ut post Baldum aliosque docent Menoch. *L. 1. de Arbitrar. Judic. q. 69. n. 9.* Ant. Gabriel. *Tom. 3. Comm. opin. tit. de Prabend. conclus. 1. n. 32.* & Sanchez *L. 8. de Matrim. c. 28. n. 5.* E contrario Jurisdictio Delegata, cum sit instar mandati, quod in gratiam mandantis fieri solet, potius spectat ad Delegantem quam Delegatum; unde illius veluti ossibus inharet, donec per usum & exercitium eam sibi velut appropriare & suam facere incipiat Delegatus, uti sumitur ex *C. quamvis §. de Offic. & potest. Judic. Deleg. in 6.* Varias alias rationes afferunt alij, quas refert & expendit Emman. Gonzalez in *C. Gratum 20. de Offic. & potest. Judic. Deleg. n. 5.* Dixi autem, Jurisdictionem Ordinariam non vicariam morte concedentis, etiam re integrâ, non extingui. Vicarij enim jurisdictio, utpote eadem cum jurisdictione constituentis Vicarium, expirat hoc ipso, quando desinit in concedente, adeoque etiam re non integrâ: quod etiam de alijs Officialibus ad nutum amovibilibus dicendum est.

537. Si verò cœptum jam fuerit à Delegato negotium ante mortem Delegantis, perpetuatur ejus jurisdictio, nec cum Delegante expirat. *cit. C. 20. §. 30.* Quia tunc jam propriam velut ac suam fecit jurisdictionem Delegatus. Idemque dicendum est de Jurisdictione, quæ stabili Lege delegata est, prout per Concilium Tridentinum Episcopi in multis, præcipuè circa Exemptos ab ipsorum jurisdictione, constituti sunt Sedis Apostolicæ Delegati: durat enim hujusmodi jurisdictio, quamdiu durat & non tollitur Lex, tametsi Legislator mortuus sit: quia ipsa Lex censetur continuo delegationem confirmare.

538. Nonnullæ jam, quæ ex dictis emergunt, quæstiones breviter examinandæ sunt; quia ijs non decisæ manca & inutilis foret doctrina modò tradita. Itaque dubitatur primò, quando nam res non sit amplius integra. Pugnare hîc inter se videntur *C. Relatum 19. & C. Gratum 20. de Offic. & potest. Judic. Deleg.* quorum priore dicitur, si lis ante obitum Delegantis fuerit con-

testata, ejus morte non extingui mandatum seu delegationem. Requiritur ergo ibi litis contestatio ad hoc, ut jurisdictio delegata perpetuetur, seu non extinguatur cum Delegante. Altero verò asseritur, cum per citationem causa sit veluti coepta, posse Judicem Delegatum, imò debere in causa procedere, si post citationem Delegans fuerit mortuus. Sufficit ergo sola citatio ad perpetuandam Delegati jurisdictionem. Varias hinc conciliationes moliuntur DD. quas videre est apud Emman. Gonzal. *l. c. n. 4.* & Sanchez *L. 8. de Matrim. c. 28. n. 9.* quarum celeberrima est, quam afferunt Innocent. Joan. Andr. Hostiens. ac plerique alij in *cit. C. Relatum*, supplendum esse *maximè*, ita ut sensus sit, rem non esse integram, siquà ratione negotium à Delegato ceptum jam sit, *maximè*, si lis fuerit contestata. Quam tamen expositionem satis refellunt ultima textus verba: *Si verò ante litis contestationem decessit, non est à Judicibus, quos delegaverat, ex delegatione hujusmodi procedendum.* Itaque meliùs cum Panor. Decio, Felino, ac alijs dicitur, quamvis Lucius VIII. *cit. Relatum* censuerit tutius, non esse procedendum à Delegato, si mors Delegantis ante litis contestationem contigerit, nihilominus aliam sententiam amplexum esse ejus Successorem Urbanum III. *cit. C. Gratum*, voluisseque, ut ad perpetuandam jurisdictionem Delegati sufficiat citatio.

539. Igitur contra Germonium, Vega, Perez, Arellanum, aliosque, quos refert ac sequitur Emman. Gonzalez *l. c. n. 4.* dicendum est cum comunissima reliquorum DD. de Jure Canonico non finiri morte Delegantis jurisdictionem Delegati, si citatio patris eam præcessit, etsi absque litis contestatione. Cum ita statutum sit *cit. C. gratum 20.* quod est posterius illo altero, nimirum *C. 19.* cum Urbanus fuerit Successor Lucij. Neque aptæ sunt illæ explicationes, quas Emman. Gonzalez *l. c.* alijque pro sua opinione illi adhibent. Imò juxta Joan. Andr. Ancharan. Hostiens. Bald. ac alios, quos citat Sanchez *l. c. n. 8.* ne quidem citatio est necessaria, sed sufficit ad hoc, ut res coepta dicatur, Judi-
cem

cem quomodocunque coepisse uti jurisdictione, exercendo quem-
cunque actum judicialem. Certè juxta praxim sufficit citatio, &
complures Legistæ contendunt, eam sufficere etiam de Jure Ci-
vili. Hinc verò

540. Dubitatur secundò, an ad hoc, ut coeptum esse dica-
tur negotium per citationem, & res non sit integra, sufficiat,
eam à Judice Delegato esse egressam, etiamsi necdum ad citan-
dum pervenerit, antequam moreretur Delegans. Negant, re-
quiruntque, ut pervenerit ad partem, Cardin. Zabarella in *Clem.*
2. *Ut lite pend. n. 11. opposit. 6.* & nonnulli alij, quos sequitur Mo-
lina *Tr. 5. de Just. disp. 19. n. 3.* dicens, citationem, antequam ad
partem citandam perveniat, non esse citationem, sed expeditio-
nem citationis. Quod juxta Haunold. *Tom. 5. de Just. tr. 1. n.*
111. perinde est, ac si quis diceret, formationem vocum in aëre
non esse locutionem, antequam alter audiat, sed expeditionem
locutionis. Sed reverà per hoc solum, quòd citatio emanavit
à Judice, non potest dici partem esse citatam, nisi citatio ipsi in-
timata fuerit. Nihilominus dicendum est cum Glossa magna
communiter recepta in *Clement. 2. Ut lite pend.* sufficere ad per-
petuandam Delegati jurisdictionem, emanasse citationem à Ju-
dice, nec opus esse, intimatam parti fuisse. Nam in primis *cit.*
C. 20. non requiritur, citatam fuisse partem, sed propositum fuisse
citationis edictum. Deinde quamvis completa citatio tribus
partibus constet, mandato Judicis de parte citanda, executione
nuntij, & relatione ejusdem, asserentis se citasse: solum tamen
mandatum de citando propriè est actus jurisdictionalis. Sola igitur
sufficit, ut dicatur Judex coepisse uti jurisdictione. Demum
ut res dicatur non amplius esse integra, solus actus Judicis con-
siderandus est, qui perfectus est per solum citandi mandatum, ut-
potè quod est quædam Sententia interlocutoria, juxta Glossam
in *L. cum Clericis C. de Episc. & Cleric. V. Sententiarum.* Hinc
multò minùs necessaria est trina citatio, nec una peremptoria, ut
contra Ancharan. docent Archidiacon. Joan. Andr. Panorm. Felin.

Imola, ac alij apud Sanchez *l. c. n. 14.* Non tamen sufficit Citatio anomala, ea videlicet, quam absque Judicis auctoritate facit creditor debitori fugitivo. Quamvis enim permessa sit à Lege, ut observat Bartol. in *L. Neminem C. de exhibend. reis*, per textum *L. ait Prætor §. si debitorem ff. de his, quæ in fraud. credit.* non tamen est legitima, utpote facta absque Judicis auctoritate, neque est actus jurisdictionalis. Anton. in *C. 1. de Judic. n. 22.* Panorm. *ibid. n. 33.* Felin. in *cit. C. Gratum. n. 5.*

541. Dubitatur tertio, an si citatio ex defectu alicujus requisiti sit nulla, nihilominus dici possit, coeptum jam esse negotium nec rem amplius esse integram. Affirmant Hostiens. in *C. Licet 30. de Offic. & potest. Judic. Deleg. n. 2.* & Roman. in *L. More ff. de Jurisdic. quia* Judex, ut ajunt, præcipiendo citationem, etsi invalidè, verè uti jam coepit suâ jurisdictione. Sed placet opinio negans Glossæ in *C. cum plures de Offic. Deleg. in 6. & ibid.* Joan. Andr. in *fin.* Ancharan. *n. 6. q. 3.* ac aliorum, quos refert Sanch. *l. c. n. 16.* quia juxta *C. quamvis eod. in 6.* ad perpetuandam jurisdictionem requiritur ejus usus & exercitium. At tale exercitium non est actus invalidus, quia est abusus, non usus jurisdictionis. *Can. ubi ista dist. 73. & Can. Privilegium 11. q. 3.* Hinc *C. penult. de Foro comp.* requiritur, ut reus sit legitime citatus, seu, uti supra interpretatus sum, ut citatio legitime emanarit: quia citatio nulla nullum effectum producere potest, cum perinde sit, ac si omnino facta non fuisset.

542. Dubitatur quarto, an jurisdictio eo ipso perpetuata esse censeatur, quòd Delegatus causam subdelegavit. Affirmant Glossa in *C. penult. de Offic. Deleg. in 6. V. Processum*, Hostiens. in *C. Licet undique eod. n. 2. & ibid.* Joan. Andr. *n. 6.* Angel. in *L. Et quia ff. de Jurisd. n. 6.* Paul. Castr. in *L. More ff. eod. n. 9.* ac alij. Rationem dant: quia Jurisdictio perpetuatur, quamprimùm Delegatus eâ uti coepit. *cit. C. Licet.* At subdelegando utitur Jurisdictione sibi delegata. Sed asserendum est cum Panorm. Dec. Imol. Felin. ac alijs, quos refert Sanchez *l. c. n. 18.* per solam subdelegationem

nem non perpetuari Jurisdictionem, sed necesse esse, ut citatio facta sit vel ab ipso Delegato vel à Subdelegato. Hæc sententia manifestè supponitur *C. penult. de Offic. & potest. Judic. Deleg. in 6.* dum ibi appellatio agnoscitur rationabilis & justa ex eo, quòd Subdelegatus admittere noluit exceptionem, quâ recusabatur tanquam carens Jurisdictione, eò quòd Delegans fuerit mortuus, antequam vel ipse Subdelegatus vel Delegatus in causa processisset. Eadem supponitur *C. ult. in fin. de Offic. Legati.* Ratio est: quia delegare & subdelegare, sicut & Notarium eligere, non sunt actus judiciales: quamobrem rem etiam extra territorium Judicis Ordinarij seu Delegantis fieri possunt, ut notat Felin. *in cit. C. Relatum 12.* ac idcirco per exercitium talis actus non est coeptum iudicium.

543. Ex quo consequens est, admittendum non esse, quod cum Hostiens. Bald. ac Joan. Andr. docet Silvester *V. Delegatus q. 6. n. 8.* rem non ampliùs esse integram, si Delegatus acceptat præsentatum sibi à parte Rescriptum delegationis, aut Subdelegatus Rescriptum subdelegationis. Nam acceptare Rescriptum est solum acceptare Jurisdictionem Delegatam, non autem eam exercere. Atqui ad perpetuandam Jurisdictionem requiritur ejus exercitium & coeptum iudicium, ut constat ex *cit. C. Relatum, C. Gratum, C. Licet undique.*

544. Dubitatur quintò, utrùm Jurisdictio Contentiosa ad universitatem causarum delegata, mortuo Delegante expiret. Negat Ancharan. *in cit. C. licet q. 4.* quia hujusmodi Delegata Jurisdictio æquiparatur Ordinariæ; at Ordinaria non finitur morte Delegantis. Sed affirmandum est cum Panorm. *in cit. C. Relatum n. 7.* Bald. *in cit. C. Licet n. 6.* Felin. *in cit. C. Pastoralis §. quoniam de Rescript. n. 3. fallent. 4.* Alexandr. *in L. Moreff. de Jurisdict. n. 29. & 37.* ac communi aliorum. Sumitur ex *C. Ne aliqui de Heret. in 6.* ubi deciditur, favore Fidei officium Inquisitorum non cessare morte concedentis re integrâ, cum tamen eorum potestas sit delegata ad universitatem causarum, ut notant Joan. Andr.

Andr. & DD. in C. per hoc de Hæret. in 6. ergo ubi favor Fidei non est, cessat morte concedentis re integrâ. Eadem quoque ratio, quam universim attuli n. 536. in fin. pro jurisdictione delegata, hîc militat etiam pro ea, quæ mandata est ad universitatem causarum. Quod dicitur, hanc Jurisdictionem Ordinariæ æquiparari, tunc solum procedit, quando in Delegatum transijt, ipsique plenè acquisita est per aliquem actum judicialem vi ipsius exercitum: tunc enim, etiamsi unam tantum causam tractare coeperit Delegatus, ejus Jurisdictio etiam quoad alias nondum coeptas stabilita & perpetuata manet, propter earum connexionem in delegatione factam. Aliud foret, si plures causæ in commissione specificè expressæ fuissent: nam tunc unâ earum coeptâ Jurisdictio quoad alias non coeptas morte Delegantis cessaret, ut docent Bartol. in L. Moreff. de Jurisdict. Paul. Castr. ibid. n. 10. Dec. n. 56. Jason n. 36. Curt. Jun. n. 84. Angel. in L. Et quia ff. de Jurisdict. n. 5. Bald. in C. Pastoralis §. quoniam de Rescript. ac alij. Præterquam si causæ inter se connexionem habeant, ita ut una alteram secum trahat: tunc enim juxta L. ult. C. de duobus reis perpetuata Jurisdictio quoad unam causam, erit perpetuata etiam quoad alias.

545. Dubitatur sextò, utrùm Jurisdictio Delegata, si nondum exerceri coepta sit, per mortem Delegantis expiret, si hæc ignoretur. Distinguendum hîc est inter ignorantiam publicam & privatam Delegati. Si hic mortem illam ignoret, extincta nihilominus est ejus Jurisdictio, ita ut licet bonâ fide procedat, acta nihilominus sint invalida, ut cum communi DD. tradunt Covarr. Pract. qq. c. 11. n. 2. & Sanchez L. 3. de Matrim. c. 22. n. 55. § 59. quia Jura suprâ allegata n. 536. absolutè pronuntiant, re adhuc integrâ morte Delegantis extinguere Jurisdictionem Delegati. Si verò mors Delegantis eo in loco, ubi Delegatus Jurisdictionem exercet, publicè ignoretur, valent, quæ ab ipso acta sunt, tametsi ipse privatim mortem illam sciat. arg. L. Barbarius ff. de Offic. Prætor. Cùm hîc concurrant titulus coloratus, ac publica ignorantia defectûs ex morte provenientis; quo casu in impedimentis,

mentis, quæ Juris duntaxat humani sunt, uti hoc est, de quo agimus, Lex & voluntas Principis ob publicam utilitatem supplet defectum, ut ad *cit. L. Barbarius* tradunt Juristæ, consentientibus, etiam quoad Sacram Jurisdictionem, Theologis.

546. Dubitatur septimò, an expiret Jurisdictio Subdelegati per mortem Delegati, si adhuc vivit Ordinarius, qui delegavit, & res adhuc est integra quoad Subdelegatum. In diversas, si unquam, opiniones hîc abierunt DD. Omissis illis, qui ambigunt loquuntur aut fluctuant, uti Innocent *in C. Licet undique de Offic. Deleg. n. 5. V. alijs autem*, Hostiens. *ibid. n. 4.* Joan. Andr. *n. 18.* Speculat. *tit. de Judice Deleg. §. Restat videre n. 7.* omisâ item aliquorum sententiâ simpliciter affirmante, ut Angel. *in L. Ut quia ff. de Jurisdic. n. 3.* Cacialup. *in L. More ff. cod. n. penult.* ac aliorum simpliciter negante, ut Anchar. *in cit. C. Licet q. 5.* præferenda videtur opinio Barth. Socini *in cit. L. More n. 74.* sic distinguentis. Aut subdelegatio facta est in totum, nimirum committente Delegato omnes vices suas. Et tunc eo mortuo, vivente adhuc primo Delegante, non extinguitur Jurisdictio Subdelegati, tametsi causa coepta nondum fuerit à Subdelegante. Extinguitur verò, si partem tantum causæ subdelegavit Delegatus: sive ipse causam jam coeperit, sive non. Ratio discriminis est: quia quando subdelegatio fit in totum, Delegatus totam à se Jurisdictionem abdicat, ac ideo non appellatur tunc ad ipsum, sed ad Delegantem juxta *C. Super questionum §. Porro de Offic. Deleg.* & Jurisdictio subdelegata tunc pendet à solo Delegante, ac propterea non perit, quamdiu ipse est superstes, quamvis moriatur Delegatus nondum coepta per Subdelegatum causâ. At quando subdelegatio fit pro parte, Delegatus non abdicat à se totam Jurisdictionem, & idcirco ad ipsum appellatur juxta *cit. §. Porro.* quia Jurisdictio subdelegata ab ipsius Jurisdictione pendet, quo fit, ut ipso moriente pereat Jurisdictio Subdelegati, si iste causam tractare nondum coepit. Æque probabilis, & prioribus duabus opinionibus pariter anteferenda videtur quarta Jasonis *in cit. L. More n. 13.* sic distinguentis. Quando

do Delegatus ex speciali potestate sibi à Delegante tradita subdelegat, non perit potestas Subdelegati per mortem Subdelegantis, quamvis negotio per Subdelegantem nondum coepto, si Delegans superstes est: quia ipse est prima radix, & censetur substituens. Secus, si Delegatus subdelegat jure proprio: quia tunc non primus, seu Judex Ordinarius & Delegans, sed ipse Delegatus censetur substituere.

547. Dubitatur octavo, an expiret jurisdictio Subdelegati per mortem Delegantis coepto jam per ipsum Subdelegatum negotio, nondum tamen per Delegatum. Dicendum est, non expirare. Ita supponitur *C. penult. de Offic. Deleg. in 6.* & tradunt *ibi*, Dominic. *n. 5.* Franc. *n. 2.* & Imola *in cit. C. Licet de Offic. Deleg. n. 2.* quia si Subdelegatus uti coepit jurisdictione, hæc jam radicata est se ipsâ, ac proinde jam non pendet amplius à primo Delegante & Subdelegante.

548. Dubitatur nono, an expiret subdelegata jurisdictio, quando Delegans moritur adhuc integrâ quoad Subdelegatum, non tamen quoad Delegatum, sive si coeptum quidem fuit negotium à Delegato ante Delegantis mortem, non verò à Subdelegato. Dicendum est, neque in hoc casu expirare. Quia ut perpetuetur, satis est alterutrum, videl. vel Subdelegantem vel Subdelegatum, uti coepisse jurisdictione ante mortem Delegantis, ut constat ex *C. penult. de Offic. Deleg. in 6.* & tenent *ibi* Glossa *V. Processum*, Domin. *n. 5.* Franc. *n. 1.* Ferretus *vol. 1. consil. 158. n. 1. & 2.*

549. Dubitatur decimo, an potestas delegata per mortem Delegantis expiret ipso jure. Affirmandum est cum Bart. Bald. Panor. Joan. Andr. Dec. ac communi aliorum, quos refert & sequitur Sanchez *L. 8. de Matr. disp. 28. n. 41.* ubi ait, id esse verissimum. Patet ex *C. fin. v. Officium de Offic. Deleg. in 6.* *ibi*: *Officium autem quorumcunque Conservatorum, ipso jure, quoad non coeptanegotia per obitum concedentis volumus expirare.* Et *C. Si cui 36. de Præbend. in 6.* de delegata potestate Beneficia

confe-

conferendi ait Pontifex: *illa quidem expirat omnino, si concedens
re integrâ moriatur.* Accedit, quòd *cit. C. Gratum & C. Licet
undique de Offic. Deleg. ac L. 6. ff. de Jurisdic. absolutè & sine
mentionem exceptionis traditur, per mortem mandantis expirare
mandatam jurisdictionem exerceri nondum cœptam. Contra-
rium tenent, & non expirare jurisdictionem ipso jure, sed solum
ope exceptionis, adeoque, si hæc non opponatur, valere acta
Judicis Delegati, tradunt Innoc. in *cit. C. Licet n. 2. v. Aliis au-
tem*, Hostiens. in *summa tit. de Offic. Deleg. §. Et qualiter*, Ar-
chidiac. in *C. pen. eod. in 6. n. 2. Speculat. tit. de Offic. Deleg. §. Re-
stat n. 7.* cum Goffred. Franc. & Brixienti Moventur I. quia *cit. C.
penult.* admittitur appellatio partis contra Subdelegatum, quia
hic exceptionem de morte Delegantis admittere recusarat. Ve-
rum in casu *cit. Cap.* intervenerat quidem exceptio; at non dici-
tur, eam fuisse necessariam ad excludendam jurisdictionem Sub-
delegati. Moventur II. quia tempus datæ inspiciendum est juxta
C. Eam te 7. de Rescript. & tempore præsentationis imprimatur
Delegato jurisdictione: ergò hanc non extinguit ipso jure mors De-
legantis postea superveniens. Sed negatur hæc consequentia: quia
etiam per rescriptum concedatur jurisdictione, non tamen radicatur
& stabilis est in Delegato, nisi postquam eâ uti cœperit, ac ante
hunc usum pendet à Delegantis jurisdictione; hæc autem ipsius
morte extinguitur, ac per consequens etiam jurisdictione Delegati
ab illa dependens. Moventur III. quia mortuo Delegante re ad-
huc integra, potest Delegatus procedere ex partium consensu,
uti sumitur ex *C. Cum venissent 25. de Testib.* At si jurisdictione expi-
rasset, non posset partium consensus illam conferre, ut dictum
est supra n. 404. Verùm *cit. C. 25.* solum dicitur, quòd per ap-
pellationem interpositam non possit impediri confirmatio sen-
tentiae, si appellans post appellationem interpositam coram Ju-
dice à quo egit & respondit, cum is, qui post appellationem re-
spondet, illi renuntiet. Interim non negatur, posse ipsum age-
re adversus sententiam de nullitate, si Delegatus ante mortem*

Delegantis uti non coepit jurisdictione, sed primum post illam.

550. Dubitatur undecimò, utrum universim procedat regula haec tradita, videlicet expirare mandatam Jurisdictionem, si mandans re integrâ moriatur. Respondetur, hîc quoque, ut ferè in alijs regulis, dari exceptiones. Nam in primis non procedit, si delegata jurisdictione sit accessoria gratiæ jam factæ: sicut enim gratia non perit, tametsi moriatur, qui eam concessit, etiam antequam eâ uti coeperim; ita nec potestas accessoria, quia sequitur naturam gratiæ principalis. *Si super gratia* (inquit Pontifex C. 9. de Offic. Deleg. in 6.) *cuiquam à Sede Apostol. factâ executores fuerint deputati, æquum esse censemus, ut sicut ipsa gratia (licet nondum sit in ejus executione processum) morte non perimitur concedentis, sic nec etiam re integrâ perimatur executoribus data potestas, quam veluti gratiæ prædictæ accessoriam, naturam sequi congruit principalis. Ne gratiam eandem vel reddi quandoque omninò inutilem, vel ipsius effectum in tempus longius (cum illius dispendio, cui facta extitit) differri contingat.* Hæc decisio procedit, etiamsi gratia facta non sit ab ipso Principe, v. g. SS. Pontifice vel Imperatore, sed etiam ejus Legato, uti cum Archidiacon. Anchar. Joan. Andr. Dominic. Franc. ac alijs docet Gabrielius L. 6. Concluf. commun. conclus. 1. de Præb. n. 4. quia militat eadem ratio. Procedit item, tametsi is, cui facta est gratia, eam nondum acceptarit ante mortem concedentis, sed primum postea: quia gratia semel facta non expirat morte concedentis, tametsi eam nondum acceptarim vel per me vel per alium, ut post Lap. Dominic. Franc. Portium, ac alijs docent Sanchez cit. disp. 28. n. 43. & Suar. L. 8. de Legib. c. 31. n. 21. ubi id fusè probat: & ferè nemo est, qui acceptationem requirat ad hoc, ut gratia dicatur esse facta, uti loquitur Palao tr. 3. disp. 4. pun. 16. §. 2. n. 5. Denique procedit non de mero tantum executore, ut aliqui volunt; sed etiam de eo, qui aliquam causæ cognitionem habet, ut cum Franc. in cit. C. 9. n. 4. ac alijs tradit Sanchez l. c. E. contrario non pro-

procedit, quando potestas executoris non est accessoria gratiæ : quia tunc militat ratio *cit. C. 9.* assignata. Hinc si lite inter partes super privilegio ortâ impetretur Judex, perit ejus jurisdictio morte Delegantis re integrâ. *Dominic. in cit. C. 9. n. 6. Franc. l. c. Sanchez. l. c.* Nec procedit quoad Judices privilegiorum conservatores : nam eorum potestas expirat morte concedentis re integrâ. *C. fin. de Offic. Deleg. in 6.* Ratio est partim, quia horum Conservatorum potestas propriè non est accessoria privilegi, cum ex hoc agere privilegiatus & excipere possit absque Conservatore ; partim quia etiam extinctâ Conservatoris potestate non redditur privilegium inutile, & sic cessat hîc illa ratio decisionis Pontificiæ. Denique non procedit de gratia solùm faciendâ : tum quòd Pontifex solùm loquitur de gratia factâ ; tum quòd gratia faciendâ perit morte concedentis re integrâ, ut tradunt omnes, & patet ex *C. Si cui 36. de Præbend. in 6.* Gratia facta est (ut hoc obiter notem) quando rescriptum directè alloquitur privilegian- dum, concedendo ipsi aliquam facultatem, tametsi usus ejus facultatis requirat cooperationem alterius tanquam delegati, v. g. sicuti detur facultas eligendi confessarium, suscipiendi Ordines ab alieno Episcopo, petendi dispensationem, Beneficium Ecclesiasticum &c. aut sicuti delegatur facultas indefinitè respectu personarum, v. g. absolvendi ad se accedentes, aut absolvendi à calibus reservatis, dispensandi in votis, impedimento aliquo matrimonij, cum quibus dispensandum censuerit. Gratia concedenda est, si facultas delegatur non in favorem Delegati, sed præcisè ut favor exerceatur erga personam determinatam, v. g. ut cum Titio dispenset in hoc vel illo impedimento, vel irregularitate, aut eum absolvat à peccatis, censurâ &c. Quod verum est non tantùm si Delegato relinquatur libertas v. g. dispensandi ; sed etiam, si jubeatur id facere, ut contra Sanchez *l. c. n. 87. Garc. p. 6. de Benefic. c. 2. §. 3. à n. 304. Palao l. c. n. 3.* aliòsque nonnullos, ostendunt Suar. *cit. c. 31. n. 13.* & Haunold. *de Justit. tr. 1. c. 4. à n. 232.* ac satis manifestè patet ex *cit. C. 36. de Præbend. in 6.*

551. Præterea locum non habet dicta regula, quando delegata est jurisdictio nomine Dignitatis, v. g. si Pontifex dicat *Sedes Apostolica tibi committit*, aut alijs verbis utatur, quæ denotent, non à persona, sed à dignitate committentis jurisdictionem proficisci. Patet ex *C. Si gratiose §. de Rescript. in 6.* & ratio est: quia sicut Dignitas nunquam perit, ita nec jurisdictio. Qua de causa jurisdictio, quam multis in casibus concessit Episcopis S. Synodus Tridentina tanquam Sedis Apostolicæ Delegatis, non extinguitur morte SS. Pontificum, quia non perit Lex seu Constitutio Concilij, per quam illa jurisdictio est concessa. Eandem ob causam non perit jurisdictio Dignitati v. g. Ducali aut Episcopali concessa, sed transit ad Successorem in Dignitate: quia Dignitas cum persona, quæ eam gerit, non extinguitur. Hinc quæ modò dixi, non tam sunt limitatio illius Regulæ, quàm explicatio: regula enim dicit, morte mandantis re adhuc integrâ, & morte mandatarij, mandatum extingui. At quando ipsa Dignitas aut Lex mandat, aut quando Dignitati quidpiam committitur, mors non intervenit. Cæterum, ut notat, & fusè probat Sanchez *cit. disp. 28. n. 46.* commissiones factæ Ordinarijs in forma communi, v. g. ad dispensandum in impedimentis Matrimonij, censentur fieri nomine Pontificis, non nomine Dignitatis, ac propterea re integrâ cessant per mortem Pontificis. Unde cum Covarruv. *Pract. qq. c. 11. n. 2. in fin.* dicendum videtur, nunquam censi delegationem nomine Dignitatis factam esse, nisi expressè solius Dignitatis, & non etiam Pontificis aut Imperatoris, nomen sit adscriptum. Sed jam reliquos, quibus mandata jurisdictio extinguitur, modos prosequamur. Itaque

552. Tertiò. Finitur Delegati Jurisdictio, si functus est suo officio, ut patet ex *C. In literis 9. de Offic. & potest. Judic. Deleg.* Unde communis Canonistarum docet *in cit. C. cum Innocent. n. 2. Panorm. in C. 1. de Sent. & re judic. n. 28.* & Dyno *in Reg. 21. Jur. in 6.* quòd Judex Delegatus, postquam semel sententiam tulit, sive bene, sive malè, non possit eam revocare & iterum judicare

dicare: quia functus est officio sibi commissio, uti sumitur ex *C. Si compromissarius §. Si verò eligat de Elect. in 6.* & traditur *L. Si ut proprius 4. C. Quomodo & quando Judex sent. proferre deb.* ubi Interpp. docent, si sententia à Judice Delegato invalidè lata sit, v. g. die festo, vel contra partem non citatam, aut absentem non contumacem, finitam esse ejus jurisdictionem. Nisi Delegati sententia nulla sit ob formam mandati non observatam; tunc enim censetur non fuisse usus suà jurisdictione, uti notat Panorm. *in cit. C. p. n. 4. arg. L. Quid tamen 21. ff. de Recept. Arbitr.* Aut nisi sit Judex Delegatus ad universitatem causarum: cum hic Ordinario equiparari soleat, de quo mox. Poterit quoque executor Gratia, v. g. Beneficialis, si ob Juris vel facti errorem provisionem irritam fecit, aliam validè facere, ut cum Innocent. notat Panorm. *in C. 1. de Re Judic. n. 28.* Cum enim gratia jam facta effectum consecuta non sit, ideòque permaneat, ejus quoque executio permanere debet. arg. *C. Si super 9. de Offic. Deleg. in 6.* Plures alias limitationes afferunt Decius & Barbatia *in cit. C. 9.*

553. Aliud receptum est de Judice Ordinario. Hic enim, si sententiam ipso Jure irritam tulit, v. g. contra manifestum Jus, potest eam revocare, atque novam sententiam pronunciare. *L. Si Praeses 6. C. Quomodo & quando Jud.* Quia, ut ait Glossa communiter recepta *in L. Judex 55. ff. de Re Judic.* quod nullum est, nullum effectum producit. arg. *L. Si se §. Condemnatum ff. eod. & L. Si expressim 19. ff. de Appellat.* Potest tamen in tali casu etiam Superior adiri, ut revocatà seu potiùs invalidà declaratà sententià ab inferiore Judice invalidè latà aliter judicet. Bartol. *in cit. L. Si expressim n. 34.* ubi *n. 15.* regulam tradit, quòd sicut appellatio totam causam ad Superiorem devolvit, ita etiam devolvere possit nullitas sententiæ latæ. Imò hodie usu fori ubique ferè obtinuit, ut Judex superior de nullitate ab inferiore commissa cognoscat, præsertim si nullitas ex malitia vel injuria Judicis proveniat. Gaill. *L. 1. observ. 127. n. 7. Brunnem. in cit. L. si ut proponis n. 4.* Quod modò dictum est de Ordinario, ipsum posse emen-

emendare sententiam à se invalidè latam, Angel. ac alij, quos sequitur Menoch. *L. 1. Arbitrar. q. 67. à n. 28.* extendunt ad Delegatum Principis. Sed communior aliorum, de qua Gutierrez *L. 1. Canon. qq. c. 2. n. 17.* melius id negat, cum *cit. L. si ut proponis* hunc Delegatum non excipiat. Ipse quoque Judex Ordinarius suam sententiam revocare non potest, si ipso Jure invalida non est: quia nisi ab ea appellatum, ideòque causa ad Superiorem devoluta fuerit, transit in rem judicatam, ita tamen, ut damnum parti condemnatæ inde natum resarcire teneatur.

554. Ratio, cur Judex Delegatus officio suo functus esse censeatur, si sententiam, quamvis ipso Jure nullam, pronunciavit; vel, si alteri delegavit exequendam, ita ut eam reassumere non possit, si Subdelegatus exequi cœpit, tametsi executionem perficere nolit aut non possit: Ordinarius verò his casibus non censeatur functus suo Officio, sed immiscere se ulterius possit. Ratio, inquam, hujus differentiae est, quam Baldus *in cit. L. si ut proponis*, Felin. ac alij afferunt: quia Judex Ordinarius ampliores magisque stabilem jurisdictionem habet, quam alteri delegando aut semel sententiam proferendo saltem habitu & in radice retinet: Judex verò Delegatus potestatem habet angustam & restrictam, ac quasi momentaneam, ita ut, si semel egit, quod mandatum est, omni potestate exutus sit.

555. Quartò. Expirat Jurisdictio Delegati cum termino à Delegante præscripto, ita ut post ejus lapsum procedere amplius nequeat, tametsi res non sit amplius integra: nisi partes ipsi prorogent jurisdictionem. Videantur, quæ dixi supra *n. 517.* Quibus hinc duo duntaxat addenda sunt. Primum est. Si terminus statuatur certus & nominatus, v. g. *Delegatio valeat usque ad Natalem Domini* aut *diem primum Januarij*, nihil interest, serius an citius Rescriptum Delegationis pervenerit ad Delegatum: nam elapso Natali Dominico, aut primo die Januarij, expirat delegatio & jurisdictio Delegati. Si verò nominatus non sit dies, sed delegatio facta ad medium v. g. *annum, trimestre &c.* tale vel

seme-

semestre vel trimestre primùm incipit currere à die accepti Rescripti. *C. super eo in fine de Appellat.* ubi DD. cum Glossa notant eum diem, quo Delegatus Rescriptum accipit, non esse computandum. Alterum est. Si Judex Delegatus malitiosè impeditur, quò minùs intra præfixum terminum causam absolvat, debet eam alteri Judici, qui neutri parti suspectus sit, intra illud tempus cognoscendam remotà appellatione committere; nisi utraque litigantium pars consentiat, ut lis prorogetur. Ita statuitur *C. Pastoralis 28. §. fin. de Offic. Deleg.* Qui casus est specialis, quo subdelegatus à Delegato SS. Pontificis remotà appellatione procedere potest. Ratio danda est: quia non est consonum æquitati, ut pars una ex propria fraude, impediendo jurisdictionem Delegati, commodum ferat cum alterius partis incommodo.

§ 56. Quintò. Finitur Jurisdictio Delegati, si dignitate, cujus intuitu delegatio ipsi facta est, privatus & depositus fuerit, aut per resignationem vel promotionem eà decesserit. Ita Innocent. in *C. Quoniam 14. de Offic. & potest. Judic. Deleg. n. 1.* Joan. Andr. *n. 4.* Panorm. *n. 8.* ubi communem dicit, contra Joan. Monach. in *C. Statutum de Rescript. in 6. n. 8.* ubi contrarium docet, si dignitas per promotionem amittatur. Ratio patet: quia cum delegatio, uti ponimus, adhæreat dignitati, non potest hâc amissâ ipsa permanere. Transit igitur unâ cum dignitate ad Successorem, & quidem, tametsi res adhuc sit integra, seu causa nondum per Antecessorem fuerit cœpta. *cit. C. Quoniam.* Quin amissâ dignitate amittit jurisdictionem Delegatus, licet judicium jam inchoarit. Innocent & Joan. Andr. *ll. cc. ac alij apud Sanchez L. 8. de Matrim. disp. 27. n. 27.* E contrario, si delegatio fuerit personalis, seu intuitu personæ, & non dignitatis vel officij facta, unâ cum dignitate vel officio non amittetur, tametsi res adhuc sit integra: dummodo Delegatus ob crimen non fuerit depositus. Glossa in *C. Statutum 11. de Rescript. in 6. V. Canonicus, Monach. ibid. n. 7.* Joan. Andr. *n. 20.* Card. Zabarella in *Clement. 2. de Rescript. q.*

6. Decius in cit. C. quoniam col. 6. Ancharan. in C. si gratiose de Rescript. in 6. Tabiena V. Delegare q. 12. n. 13. Flamin. L. 1. de Resignat. Benefic. q. 11. n. 6. Quia sicut Privilegium personale, ita & Personale Rescriptum personæ adhæret, & cum ea perpetuatur, dummodo statum impossibilem & contrarium non assumat. Addit cit. Glossa à communi DD. recepta, quòd si tempore commissionis seu datæ literarum Delegatus capax fuerit, videlicet in Dignitate constitutus vel Canonicus Ecclesiæ Cathedralis, eam exequi possit, tametsi tempore præsentationis literarum Dignitatem vel Canonicatum jam resignârit. Et vice versa, si tempore præsentationis sit jam constitutus in Dignitate vel Canonicus Ecclesiæ Cathedralis, nondum verò fuerit tempore commissionis, eam, si intuitu Dignitatis facta sit, exequi non possit: eò quòd in talibus initium spectandum sit. arg. C. si eo tempore 9. de Rescript. in 6.

557. Ex modò dictis dubium emergit, an si Delegatus Principis à Dignitate depositus fuerit, vel eidem renuntiârit, Subdelegatus procedere possit, si res adhuc est integra. Hic rursus distinguendum est inter delegationem factam intuitu Dignitatis, & intuitu Personæ. Si facta est intuitu Dignitatis, Delegato deposito, vel renuntiante, vel ad aliam Dignitatem translato, expirat jurisdictio Subdelegati, si res adhuc est integra, seu negotium à Subdelegato nondum cœptum. Glossa in C. Licet 30. de Offic. Deleg. V. Re integrâ Imola ibid. n. 25. ac alij, contra Hostiens. Panorm. & Barbat. ibid. Ratio est: quia re adhuc integra per mortem Delegati à Principe expirat jurisdictio Subdelegati: ergò etiam per depositionem aliâmvè privationem. Cùm mors naturalis & civilis æquiparentur, quando eadem militat ratio; hîc autem eadem militat, quia per depositionem æquè ac per mortem naturalem Delegatus amittit jurisditionem, si hæc concessa fuerit intuitu Dignitatis. Neque valet, quod contrariæ opinionis DD. dicunt, eo jure causam à Delegato subdelegari, quo eam accepit; cùm igitur eam acceperit jure Dignitatis, eodem

dem eam subdelegare, ac idcirco cum Dignitas non expiret per depositionem, nec subdelegationem ejus intuitu factam expirare. Respondetur enim, hinc solum sequi, quod jurisdictio intuitu Dignitatis delegata non expiret, sed transeat ad successorem in Dignitate; non verò, quod maneat penes Subdelegatum ejus, qui Dignitatem amisit. Huic enim plus juris competere nequit, quam Delegato: Delegato autem amissà dignitate nihil amplius juris competit. Ratio est, quam dedi paulò antè *n. 551. in fin.* quia, ordinariè loquendo, delegatio aut subdelegatio non procedit à Dignitate, sed à Persona: aliàs commissiones Pontificiæ, vel Imperatoriæ, per mortem Pontificis aut Imperatoris etiam re integrâ non expirarent, quia Sedes ac Dignitas Pontificia & Cæsarea semper manent. Fatendum tamen est, posse commissionem procedere non à Persona, sed à Dignitate. Et tunc tametsi Delegans moriatur etiam re integrâ, non tamen expirat jurisdictio Delegati, uti cum Panorm. Franc. Felin. Imol. ac aliorum communi tradunt Covarr. *Practic. qq. c. 11. n. 2. §. Postremò*, & Sanchez *L. 8. de Matrim. disp. 28. n. 44.* quia Dignitas semper manet. Quâ doctrinâ limitatur assertio facta suprâ *n. 536.* Nunquam tamen, ut iidem DD. observant, censetur commissio procedere immediatè à Dignitate Delegantis, nisi in Rescripto exprimatur, v. g. si ibi dicatur *Sedes Apostolica tibi committit.*

558. Si verò causa alicui à Principe delegata sit intuitu personæ, rursus distinguendum est. Si enim Delegans Dignitate deponatur, expirat Subdelegati jurisdictio, quando res adhuc est integra. Non verò expirat, si Delegatus Dignitati aut Canoniciatui renuntiavit, vel ad aliam Dignitatem translatus est. Ratio primæ partis est: quia dum res adhuc est integra, jurisdictio delegata censetur potius pertinere ad Delegantem vel Subdelegantem, ab eoque dependere, ut non semel hætenus dictum est: consequenter si is deponatur, vel aliâ ratione statum impossibilem assumat, cum quo jurisdictio stare nequeat,

non poterit ampliùs in persona Delegati vel Subdelegati fundari. Ratio posterioris partis est: quia si Delegatus, cujus delegatio est personalis, seu in ejus persona, & non in Dignitate vel Officio fundata, renuntiet aut transferatur, nihilominus retinet jurisdictionem quoad illam causam, ut dictum est supra n. 482.

559. De omnimoda cessatione & extinctione Jurisdictionis delegatæ hætenus egimus. Explicandum restat juxta distinctionem factam supra 531. quomodo eadem cesset ad tempus, seu suspendatur. Itaque suspenditur, quando post delegationem jam factam supervenit Delegato aliquod impedimentum, quod usum & exercitium Jurisdictionis non in perpetuum, sed solum ad tempus adimat. Glossa in *C. sciscitatus* 13. de *Rescript. V. Infamem*. Panorm. *ibid.* n. 7. Decius n. 7. ac alij. Quod verum est, sive impedimentum sit naturale, v. g. furor, amentia; sive legitimum, v. g. si Delegatus efficiatur servus, vel infamiam Juris contrahat, utpote quæ ipso facto privationem muneris publici inducit. *L. 2. §. si miles. ff. quib. ex caus. infamia contrah.* Dixi: *infamiam Juris*. Nam si contrahat solum infamiam facti, ex perjurio v. g. aut homicidio, non potest repelli, nisi ex crimine specialiter sit suspectus parti. Tametsi enim criminofus testis, saltem per partis exceptionem, repelli possit. *C. Testimonium 54. de Testib.* non tamen propterea etiam Judex ob crimen & contractam inde facti infamiam repelli poterit, nisi, ut dixi, parti inde suspectus fiat. Rationem discriminis dant Panorm. *l. c.* n. 8. Imola n. 19. Dec. n. 7. quia contra Judicem, si malè judicasse videatur, competit remedium appellationis, ejusque officium est publicum, ac propterea tam facillè recusari non debet. Dixi autem, per temporale impedimentum suspendi Jurisdictionem delegatam: unde illo sublato hæc recuperatur in causa delegata. Anton. *in cit. C. 13. n. 23.* Panorm. n. 10. Decius n. 8.

560. Ob eandem rationem si Delegans sit excommunicatus, aut suspensus, non toleratus, non quidem omnino cessat jurisdictio Delegati, etiam re adhuc integrâ; suspenditur tamen, donec Delegans ab Excommunicatione aut Suspensione sit absolutus. Hostiens. & Dominic. in C. 1. de Offic. Vicarii in 6. Panorm. in C. Licet 30. de Offic. Deleg. n. 8. Tabiena V. Vicarius n. 8. Sanchez L. 3. de Matrim. disp. 30. n. 7. cum Joan. Andr. Anchar. Franco, ac alijs. Si verò negotium à Delegato coeptum sit ante Excommunicationem vel Suspensionem Delegantis, per hujus inhabilitatem non suspenditur Delegati jurisdictio; quia per usum jam est radicata & perpetuata. In quo differt à jurisdictio-
ne Vicarij Generalis, cum hujus jurisdictio semper, etiam re non amplius integrâ, suspendatur per suspensionem jurisdictionis Episcopi, ut patet ex cit. C. 1. de Offic. Vicarij in 6. & tradit communis DD. apud Sanchez l.c. n. 6.

C A P U T III.

De Foro Continentiæ Causarum.

§. I.

*An Causa Connexa ad idem Forum
pertineant.*

S U M M A R I U M.

561. *Causæ continentales in eodem Foro disceptanda sunt.*
 562. *Continentia causarum provenit vel à personis, vel à rebus, vel ab actione.*
 563. *Afferuntur Leges & rationes de non dividendis causis connexis.*
 564. *Causæ connexæ decidenda sunt à Judice superiore, qui respectu utriusque partis & causæ est competens.*